

Tijdschrift voor Tandheelkunde

JULI 1941

XLVIII JAARGANG

AFLEVERING 7

REDACTIONEEL GEDEELTE

TER INTRODUCTIE

De leden onzer Maatschappij en vooral zij, die den nieuwen voorzitter in zijn veelzijdige en langjarige loopbaan van nabij konden gadeslaan, hebben met groote voldoening kennis genomen van zijn besluit om in deze uiterst moeilijke omstandigheden het roer in handen te nemen. Deze omstandigheden zullen bij voortdoring veel stuurmansbeleid, veel tact vereischen en bij wien kan men die beter verwachten dan bij deze functionaris, vergrijsd in dienst van de Maatschappij, met een gezag dat is gegrond op door ieder erkende eigenschappen van geest en hart en een rijpe ervaring.

Het is dan ook met de grootste bereidwilligheid, dat wij gehoor geven aan zijn verzoek om een door hem aan alle leden gericht speciaal woord een plaats vooraan in deze aflevering te willen inruimen; wij laten het hieronder volgen.

Ook wij hadden het genoegen als gast een kijkje te kunnen nemen in de nieuwe woning van het Dagelijksch Bestuur aan de Anna Paulownastraat te den Haag en wat er hieronder over wordt geschreven kunnen wij ten volle bevestigen. Wij spreken de hoop uit, dat dit centraal gelegen en eenvoudig doch smaakvol ingerichte kantoor een steun te meer moge vormen om de Maatschappij door deze uiterst moeilijke jaren heen te helpen.

De Maatschappij is vanaf haar oprichting door een gelukkige samenwerking steeds met hechte banden aan ons Tijdschrift — tevens immers haar officieel orgaan — gebonden

geweest en hoewel ook dit jaar nog niet aan beider wensch gevolg kon worden gegeven: het lidmaatschap automatisch aan het abonnement gekoppeld, zoo bereikt ons Tijdschrift toch zeker de meest actieve kern der Maatschappijleden. Natuurlijk legt de ons voorgeschreven ruimtebeperking ook op de Maatschappij de verplichting haar rubriek tot het meest noodzakelijke in te krimpen. Wij doen echter een beroep op onze lezers deze Maatschappij-lectuur met groote aandacht in zich op te nemen. Wij blijven het zwaartepunt leggen op de ons aangeboden wetenschappelijke stof, maar willen daarbij niet over het hoofd zien, dat de publicaties onzer Maatschappij vooral in tijden als deze van het grootste belang kunnen zijn voor onze professie.

Wij laten nu het woord aan voorzitter Van Hasselt.

RED.

MAATSCHAPPIJ-ZAKEN

Toen de leden onzer Maatschappij op de Algemeene Vergadering van 17 Mei l.l. met zoo'n overweldigende meerderheid mij de taak van het voorzitterschap op de schouders legden, wist ik natuurlijk, dat die taak, vooral onder de huidige omstandigheden, verre van gemakkelijk en zwaar van verantwoordelijkheid zou zijn. Meer dan ooit in het verleden het geval is geweest zal de Maatschappij thans en in de toekomst rekening hebben te houden met machten en invloeden, met personen en groepen van personen, die in meer of minder, soms in zeer nauw, soms in schijnbaar ver verwijderd verband met ons staan. Daar is in de eerste plaats de bezettende overheid met hare vele afdelingen, daar zijn de verschillende Departementen, die bij den heerschenden organisatie-drang ook de tandheelkunde in hun werkings sfeer willen en moeten betrekken, daar zijn die groepen van hen, wier werkzaamheden zoo onverbreekbaar met de onze samengaan: de laboratoriumhouders, de dental depôts, de loontrekkende technici; daar zijn de tandheekundigen met hun wenschen en verlangens, daar zijn de ziekenfondsen, de school-tandverzorging en nog andere instellingen. Zoo worden wij, soms geheel onverwacht en soms van een zijde waaraan wij nooit zouden hebben gedacht, ieder oogenblik gesteld voor vragen, waarop het antwoord, voor problemen, waarvan de oplossing, van groote en, in de gevolgen, van ingrijpende beteekenis kan zijn voor ieder onzer.

Natuurlijk, ook in den tijd, die achter ons ligt bestond dat contact met die „buitenwereld”, en de Maatschappij mag zich gelukkig prijzen, dat, dank zij het uitstekende werk door D.B., H.B. en zoovele commissies in het verleden gedaan, wij thans in het bezit zijn van ongemeen belangrijke rapporten en van gegevens, die in vele kwesties, waar vroeger allerlei verschil van meening en van opvatting heerschte, thans een zekere communis opinio hebben gebracht in onze kringen, zoodat zij, die groepen waren met die buitenstaanders besprekingen te houden, konden

beschikken over een rijkdom van materiaal aan gegevens en argumenten.

Doch in de tegenwoordige omstandigheden, onder den drang der zoo snel en zoo radicaal veranderende toestanden, hebben die besprekingen een ander karakter gekregen, is ook de mentaliteit dier „buitenstaanders” dikwijls een andere geworden, ja doen zich zelfs invloeden gelden, die vroeger nooit ofte nimmer bestonden, of, indien zij al bestonden, althans nooit naar voren kwamen.

Hoe meer ik thans in mijn nieuwe functie in de gelegenheid ben, en van die gelegenheid gebruik maak, om op de hoogte te komen van alles wat er in onze Maatschappij omgaat, hoe meer ik overtuigd ben, dat de verandering in ons bestuursapparaat, de instelling van het Bureau met een secretaris, die zijn vollen tijd en werkkraft kan geven, daarbij terzijde gestaan door een competente hulpkracht, een absolute noodzakelijkheid was. Ook voordien mocht ik door toevallige omstandigheden dikwijls een blik slaan in de „cuisine” van onze Maatschappij, doch al spoedig heb ik gemerkt, dat wat daar in werkelijkheid omging, heel wat omvangrijker en belangrijker was, dan ik had vermoed.

Een gevolg daarvan is geweest, dat ik, begrijpende dat het niet anders dan goed en nuttig zou zijn, wanneer ook de leden onzer Maatschappij meer besef zouden krijgen van hetgeen daar gebeurt, meer zouden vernemen dan enkele resultaten, die soms na moeievollen arbeid werden verkregen, meer dan hetgeen hun in een algemeene vergadering kan worden medegedeeld, in het D.B. een paar voorstellen heb gedaan, die daar met instemming zijn ontvangen.

Het eerste was om in het komende najaar den voorzitter en den secretaris der Maatschappij op te dragen een bezoek te brengen aan al onze afdeelingen, d.w.z. met de verschillende afdeelingbesturen in overleg te treden omtrent den meest geschikten tijd en plaats om ons op een Afdeelingsvergadering in de gelegenheid te stellen met een zoo groot mogelijk aantal leden in contact te komen, hen in te lichten omtrent verschillende werkzaamheden die gedaan en maatregelen die genomen zijn geworden of in voorbereiding zijn en om hen in de gelegenheid te stellen vragen te doen en kwesties te bespreken, die zij wenschen. Het komt mij voor, dat op deze wijze wederzijds moeilijkheden kunnen worden opgelost en misverstanden uit den weg geruimd en dat een beter begripen, een sterkere band en grooter saamhoorigheidsgevoel dan tot dusver hiervan het gevolg kunnen wezen.

Of omstandigheden van reis- en verduisteringsbezwaren straks

misschien toch nog een spaak in het wiel zullen steken is iets, dat we natuurlijk moeten afwachten.

Het tweede voorstel was om iedere maand of om de andere maand eenige korte algemeene „mededeelingen van het secretariaat” in het Tijdschrift voor Tandheelkunde te doen verschijnen.

Daarmee bedoel ik niet zoozeer alleen belangrijke besluiten, zooals ze tegenwoordig om der snelheidwille, per circulaire worden toegezonden (hetgeen altijd een vrij kostbare geschiedenis is), doch meer om den leden een indruk te geven van de verschillende zaken, die het secretariaat te behandelen krijgt, de conferenties die gehouden worden met allerlei autoriteiten, met besturen van andere vereenigingen, met commissies enz. enz.

Ook daarmee hoop en vertrouw ik, dat de belangstelling der leden van onze Maatschappij en vooral van hen die minder of in het geheel niet in de gelegenheid zijn op de algemeene vergaderingen te komen of veel contact te hebben met hen die wat beter op de hoogte zijn, zal groeien en dat die afgezaagde vraag: „Wat doet de Maatschappij eigenlijk?” alleen nog maar geuit zal worden door hen, die zelfs het Tijdschrift, hun eigen orgaan, niet lezen.

Laat mij dan, om te beginnen en bij wijze van inleiding (want in het vervolg zullen die „Mededeelingen” wel voornamelijk van de hand van onzen secretaris zijn) een ietwat huishoudelijk praatje houden over het Bureau.

Zooals ge allen al uit een circulaire kunt weten is dat gevestigd in de Anna Paulownastraat 67, den Haag, dicht bij de Laan van Meerdervoort. Het is gelijkvloers gelegen en bestaat uit twee vrij groote kamers en een kleiner vertrek, met een tuintje er achter. Het heeft een eigen ingang. Er zijn parketvloeren en in de voorkamer is een aardige betimmering.

Er is een centrale verwarmingsinstallatie. De huur bedraagt f 750,— 's jaars. Het was werkelijk een gelukje, dat we op een zoo gunstig gelegen punt de hand konden leggen op deze kantoorruimten, die, ook volgens het oordeel van de collega's, die ons daar reeds een bezoek brachten, in alle opzichten precies dat zijn wat we noodig hadden.

De aankleding met meubilair, vloerkleeden, gordijnen etc. was niet zoo eenvoudig, doch ook daarin meenen wij goed te zijn geslaagd en als alles klaar is, zal de Maatschappij in het bezit zijn van een Bureau harer waardig, eenvoudig en degelijk, praktisch en doeltreffend, geschikt om er de vergaderingen van het D.B. en van kleine commissies te houden en ook om er andere personen voor conferenties en besprekingen te ontvangen.

Onze nieuwe hulpkracht is met plezier en enthousiasme haar

arbeid begonnen en zal, naar wij verwachten, binnen niet te langen tijd in de „geheimen” der tandheekkundige professie en der Maatschappij zijn ingewerkt. Tot zoolang zullen wij nog wel eens de hulp moeten inroepen van onzen stenograaf.

Het blijkt mij toch wel meer en meer, van hoeveel beteekenis en waarde het is, dat het Bureau in Den Haag is gevestigd. Er gaat bijna geen dag voorbij, of er is iets te behandelen met een departement of een andere overheidsinstantie, dikwijls kan dat natuurlijk per telefoon, maar soms is een persoonlijk bezoek beter en dan vindt onze secretaris, die al zoo lang, ook in zijn vroegere functie, met dit bijltje hakt, daar altijd een welwillend oor. Veel zaken, die anders heel wat stroever en moeilijker zouden verloopenen, worden nu vlot en snel afgehandeld.

Van een algemeene zomervergadering zal, bijzondere omstandigheden natuurlijk voorbehouden, dit jaar geen sprake zijn, we hebben al een paar extra algemeene vergaderingen gehad. Ook de commissies zullen we in de vacantiemaanden zoo weinig mogelijk lastig vallen.

Of er voor het Bureau, en speciaal voor onzen secretaris veel tijd voor vacantie zal zijn? Ik hoop van harte, dat het lukken zal; de ongesteldheid, die hem vlak na Pinksteren plotseling overviel, was gelukkig vrij spoedig geweken, doch het was toch, ook volgens den medicus, een waarschuwing, dat de boog niet altijd gespannen gehouden moet worden.

Ik heb toen zelf „aan den lijve” ondervonden wat het zeggen wil gedurende eenige dagen zijn werkkracht en kennis van zaken te moeten missen (het noodlot wilde, dat onze vroegere hulpkracht haar nieuwe betrekking reeds had aanvaard en haar opvolgster eerst twee weken later in functie kon treden). Maar ook dat zal, als alles geregeld marcheert, wel beter worden.

Zoowel voor collega *B r u g m a n* als voor mijzelf zijn visa aangevraagd voor een bezoek aan Berlijn, ten einde besprekingen te houden met den Reichszahnärztführer en andere autoriteiten.

Of deze zullen worden toegestaan en of wij er onder de gegeven omstandigheden gebruik van kunnen maken, zal nog moeten blijken. De gebeurtenissen volgen elkaar tegenwoordig zoo snel op.

Hoe het ook zij, behalve de afdoening van de dagelijks binnenkomende zaken, zal er ook op het gebied van voorbereidend werk voor het secretariaat voorloopig nog meer dan genoeg te doen zijn.

Mijn inleidend woord is al rijkelijk lang geworden (en dat nog wel niettegenstaande de gedwongen bezuiniging op het papierverbruik), toch moet mij nog één opmerking van het hart.

Van eenige leden en onder hen zelfs van een paar, die behooren

den tot onze „oude garde”, collega's die in besturen en commissies goed en nuttig werk voor de Maatschappij hebben gedaan, ontvingen wij briefjes, waarin zij hun lidmaatschap opzegden.

Dat heeft mij bijzonder getroffen en bedroefd en het spreekt van zelf, dat wij onmiddellijk gepoogd hebben hen op hun besluit te doen terugkomen.

Juist tegenwoordig moet onze Maatschappij sterk staan, niet alleen in wat zij doet, doch ook door het aantal harer leden. Hoe grooter het percentage der Nederlandsche tandartsen is, dat zich vrijwillig bij ons heeft aangesloten, des te meer zal de „buitenwereld” rekening houden met onze opvattingen en verlangens, des te meer zullen wij kunnen bereiken.

Ook wat dit betreft hoop ik, dat iedere collega zijn plicht en ook zijn belang indachtig zal zijn.

DEN HAAG, 30 Juni 1941

VAN HASSELT